

Tűzvédelmi Oktatási Anyag

I. Alapfogalmak

- **Égés:** általános értelemben: oxidáció

Feltételei:

- 1.) éghető anyag
- 2.) oxigén
- 3.) gyulladási hőmérséklet
- 4.) gyújtóforrás

bármely feltétel hiánya esetén az égés nem jön létre, a már kialakult égés pedig megszűnik.

- **Tűz:** az a nem irányított égési folyamat, amely veszélyt jelent az életre, testi épségre, vagy az anyagi javakra, továbbá azokban károsodást okoz.

- **Tűzvédelem:** a tüzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása, a tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása.

- **Tűzmegeelőzés:** a tüzek keletkezésének megelőzésére, továbbterjedésének megakadályozására, a tűzoltás alapvető feltételeinek biztosítására vonatkozó, a használat során megtartandó tűzvédelmi jogszabályok, szabványok, hatósági előírások rendszere és azok érvényesítésére irányuló tevékenység.

- **Tűzoltási feladat:** a veszélyeztetett személyek mentése, a tűz terjedésének megakadályozása, az anyagi javak védelme, a tűz eloltása és a szükséges biztonsági intézkedések megtétele, továbbá a tűz közvetlen veszélyének elhárítása.

II. Tűzvédelmi tudnivalók:

- A tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról az 1996. évi XXXI. törvény. intézkedik.

- Általános jellegű rendelkezések részletes szabályait a munkahelyi **Tűzvédelmi Szabályzat** és a **Tűzriadó Terv** tartalmazza.

Tűzvédelmi Szabályzat

Célja: a létesítmény egészére, a létesítmény területén munkát végzőkre, a cég külső munkahelyeire, valamint gépjárműveire kiterjedően rögzítse a vezetők, beosztott dolgozók és alkalmazottak tűzvédelmi feladatait.

Tartalmazza:

- a tűzvédelmi feladatokat is ellátó személy feladatait és kötelezettségeit
- a létesítmények, helyiségek, szabad-terek tűzveszélyességi osztályba sorolását és ezekre vonatkozó, eseti tűzvédelmi használati szabályokat, előírásokat
- a tevékenységekre vonatkozó tűzvédelmi használati szabályokat, előírásokat
- a munkavállalók tűzjelzéssel, tűzoltással, műszaki mentéssel kapcsolatos feladatait, a menekülés lehetőségeit

III. Tűz megelőzéssel kapcsolatos feladatok:

- a tüzek keletkezésének megelőzése
- továbbterjedésének megakadályozása
- a tűzoltás alapvető feltételeinek biztosítására vonatkozó tűzvédelmi jogszabályok, szabványok, hatósági előírások használata és betartása

IV. Intézkedés tűz esetén:

(Részletesen a Tűzriadó Terv tartalmazza)

- Minden személy kötelessége az észlelt tüzet először a tűzoltóságnak haladéktalanul jelenteni!
- A közelben tartózkodókat riasztani
- A tűzoltást, a személyek mentését haladéktalanul megkezdeni, amennyiben azok nem járnak életének veszélyeztetésével
- Az észlelt tüzet vagy annak közvetlen veszélyét a tűzoltóságnál az alábbi telefonszámon kell jelenteni: **105**

A tűzjelzésnek tartalmaznia kell:

- a tüzeset pontos címet, helyét
- az égés tárgyát (mi ég), milyen káreset történt, mi van veszélyeztetve
- emberélet veszélyeztetettségét
- a bejelentő nevét, a bejelentésre használt távbeszélő készülék hívószámát

V. Tűzoltó anyagok és eszközök:

Víz: szilárd éghető anyagok oltására alkalmas (nagy értékű műtárgyaknál nem ajánlott)!

Tilos az oltáshoz vizet használni!

- magas hőmérsékletű, olvadt fémek esetén
- elektromos berendezések tüzeinek oltásánál, ha azok feszültség alatt vannak
- olyan anyagok tárolási helyén, melyek vízzel érintkezve gyúlékony vagy robbanó elegyet alkotnak

Habbal oltók:

- éghető folyadékok oltására és szilárd éghető anyagok oltására alkalmas.

Tilos elektromos tüzek oltására használni!

Tűzoltó gázok (CO₂):

Elsősorban zárt térben keletkezett és az alábbiakban felsorolt tüzek oltására alkalmazhatók eredményesen.

- lánggal égő anyagok tűzénél
- tűz- és robbanásveszélyes folyadékok tűzénél
- elektromos berendezések tűzénél
- számítógép központok tűzénél
- kényes berendezések, műtárgyak stb. tűzénél használható

Tűzoltó porok:

A következő tüzek oltására alkalmazhatók eredményesen.

- kismennyiségű gáz és éghető folyadék oltására
- elektromos berendezések feszültség alatti részeinek oltására
- olyan esetekben ahol a vízzel oltás nem megengedett
- elsősorban kombinált (pl.: víz, por, hab-por) oltásánál előnyös

(Homok: alkalmas az éghető anyag lefedésére)

Forgó-mozgó alkatrészeknél, múzeumokban, elektronikai berendezéseknél nem ajánlatos használatos!

Tűzoltó készülékek

Kisebb, elsősorban kezdődő tüzek oltására alkalmas különböző súlyú, töltetű kézi készülékek, melyeken a kezelési utasítás közérthetően fel van tüntetve.

Fali tűzcsapok: a tűzoltóság eszköze, használatuk szakértelmet igényel.

VI. Általános követelmények

Közlekedési utak, kijáratok, vészkijáratok

- A létesítményt, helyiségek bejáratait és a közlekedési utakat állandó jelleggel szabadon kell hagyni
- A kapubejáratot, gépjármű behajtókat és vészkijáratokat teljes szélességben, állandóan szabadon kell hagyni, eltorlaszolni még átmenetileg sem szabad
- Villamos berendezések kapcsolóját, közművek (víz, gáz) nyitó – záró berendezéseit, valamint a tűzvédelmi berendezéseket állandóan könnyen hozzáférhető és használható állapotban kell tartani. **Ezeket eltorlaszolni szigorúan tilos!**
- Életveszély esetén a meghatározott menekülési útvonalon a létesítményt el kell hagyni és a szabadba kell menekülni
- Menekülésre a felvonókat használni életveszélyen és tilos!

Dohányzás

Tilos a dohányzás az A- B- és C tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségekben, továbbá minden olyan helyen, ahol a dohányzás tüzet okozhat.

- **Dohányozni csak a kijelölt helyeken lehet!**
- Gyufát, cigarettavéget papírkosárba vagy egyéb éghető anyagok közé dobni még eloltott állapotban is **tilos!**

Irodahelyiségek, folyosók

- az irodahelyiségekben törekedni kell arra, hogy csak a munkához szükséges iratokat, tárolják, a feldolgozott iratokat pedig irattartókban kell tárolni
- gondoskodni kell arról, hogy a napi munka során keletkezett hulladékot az irodákból eltávolítsák

VII. Tűzvédelmi szabályok megszegésének következményei

Tűzvédelmi szabály megszegéséért a következő esetekben, jogszabály alapján bírság szabható ki:

- személyek biztonságának veszélyeztetéséért

- mentésük akadályoztatásáért
- tűzjelzéshez és tűzoltáshoz szükséges eszköz, felszerelés, készülék, berendezés, oltóanyag készenlétben tartásának, karbantartásának, vagy ellenőrzésének elmulasztásáért, illetőleg rendeltetéstől eltérő engedély nélküli használatáért!
- engedélyhez kötött tűzvédelmi tevékenységet anélkül vagy eltérő módon végzik

(Kivonat a tűzvédelmi bírságról szóló 116/1996. (VII.24.) Korm. rendelet előírásából)